

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ 1.07/1.4.00/21.1962

Základní škola, Lubnice, okres Znojmo, příspěvková organizace

Lubnice 20, 671 07 Uherčice, okres Znojmo, IČO 49438026

Tel.515298438, e-mail: zslub@mboxzn.cz

Číslo DUM: VY_32_INOVACE_02

Dějepis 7. ročník

Vikingové v 8. – 11. století

Klíčová slova: drakkar, snekkar, dánští, norští, švédští
Vikingové, Normani, Leif Ericson

Mgr. Vladimíra Palasová
ZŠ Lubnice

Vikingové

Konec 8. století – 11. století

- Původ – **germánské kmeny** žijící v severní Evropě na **Skandinávském poloostrově** – tj. území dnešního Švédska, Norska a Dánska
- **Důvody** vedoucí k loupeživým a kořistnickým výpravám po mořích a řekách v **8.-11. století**
- Nedostatek půdy a přelidněnost?
- Vrozená výbojnost a touha po kořisti?
- Drsné klimatické podmínky – lov, rybolov, chov dobytka, obchod – i s uloupenou kořistí
- Vynikali ve **stavbě lodí** – dlouhé a štíhlé lodě s jednou řadou vesel, malý ponor, výborně ovladatelné na moři

Drakkar

Dlouhá štíhlá loď – 30 až 40 m

Snekkar – délka lodi 25 m s vyřezávanou hlavou hada

Vikingská doba – jejich expanze

- 1. fáze – **8. století**, bleskové útoky z moře na bohaté kláštery **v Anglii a Francii** – Vikingové jako nájezdníci a lupiči
- 2. fáze – od poloviny **9. století** nájezdy norských, dánských a švédských Vikingů různými směry, ale již **proti celým královstvím s cílem území kolonizovat**, tzn. ovládnout
- **Dánští Vikingové – útočí na Anglii a Francii**
- Anglie – v 9. st. **porážka** Vikingů anglickým králem **Alfrédem Velikým**, základ **budoucí Anglie**. Vikingové do Španělska, Portugalska a Gibraltarským průlivem do **Itálie**

Norští Vikingové – v 9. st. osídlili **skotské ostrovy** Orkneje a Shetlandy, pak zakládání osad **v Irsku**, výpravy na pusté ostrovy v Atlantském oceánu – osady na **Islandu a Grónsku**

r.1001 dopluli jako první Evropané **k břehům sv. Ameriky** – dn. Newfoundland

Výbojné a loupeživé výpravy Vikingů po mořích a řekách **8. – 11. století**

Švédští Vikingové

- V 9. století se usazovali kolem Baltského moře a průnik **do Ruska**. Slované nazývání **Varjagy**.
- **Po řekách** Donu a Dněpru plavby do **Černého moře**, do Byzantské říše a jejího hl. města **Konstantinopole**, po Volze do **Kaspického moře** a do arabských zemí
- V Rusku nová města – například **Novgorod** a **Kyjev**

Vikingský válečník

Vikingské helmice

Zajímavosti

- Původ slova Viking – od slova vik – záliv
- Původ slova Norman – od north-sever, nazývání tak Franky
- Zánik Vikingů
- Osady v Grónsku a v Severní Americe opustili
- Na britských ostrovech a ve Francii splynutí s místním obyvatelstvem
- Používání runového písma (run) nepsali jím, tesáno do kamene
- Tzv. Thorovo kladivo je významným amuletem
- Postupně opustili kočovný a nájezdnický způsob života
- Vytvořeny středověké státy Švédsko, Norsko, Dánsko

Archeologické nálezy

- **R. 1960** objeveny poprvé stopy vikingského osídlení v Severní Americe
- Nezvratný důkaz, že nejstarší syn Erika Rudovousého Leif Ericson prozkoumal a přistál u břehů Ameriky 500 let před Kryštofem Kolumbem
- **V říjnu 2011** archeologové – úžasný nález z dob života Vikingů ve Skotsku – meč a spona – stáří 1000 let – vědecká bádání

Zdroje

- SOFTEIS. CREATIVE COMMONS. *<i>File:Gokstad-ship-model.jpg</i>* [online]. 13 August 2006 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki>
- UVE KILS. GNU FREE DOCUMENTATION LICENSE. *<i>File:Vikingshipmini.jpg</i>* [online]. 7 July 2005 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/>
- BEAUMAIN - USER. PUBLIC DOMAIN. *<i>File:Viking funeral.jpg</i>* [online]. 19 December 2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/>
- BAPTI - USER. GNU FREE DOCUMENTATION LICENSE. *File:Territories and Voyages of the Vikings blank.png* [online]. 24 July 2009 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/>
- Lastinn.info [online]. 2009 [cit. 2011-12-06]. [Http://lastinn.info/sesje-rpg-fantasy/7318-earthdawn-storytelling-sciezka-adepta-18-a.html](http://lastinn.info/sesje-rpg-fantasy/7318-earthdawn-storytelling-sciezka-adepta-18-a.html). Dostupné z WWW: *<http://lastinn.info/sesje-rpg-fantasy/7318-earthdawn-storytelling-sciezka-adepta-18-a.html>*.